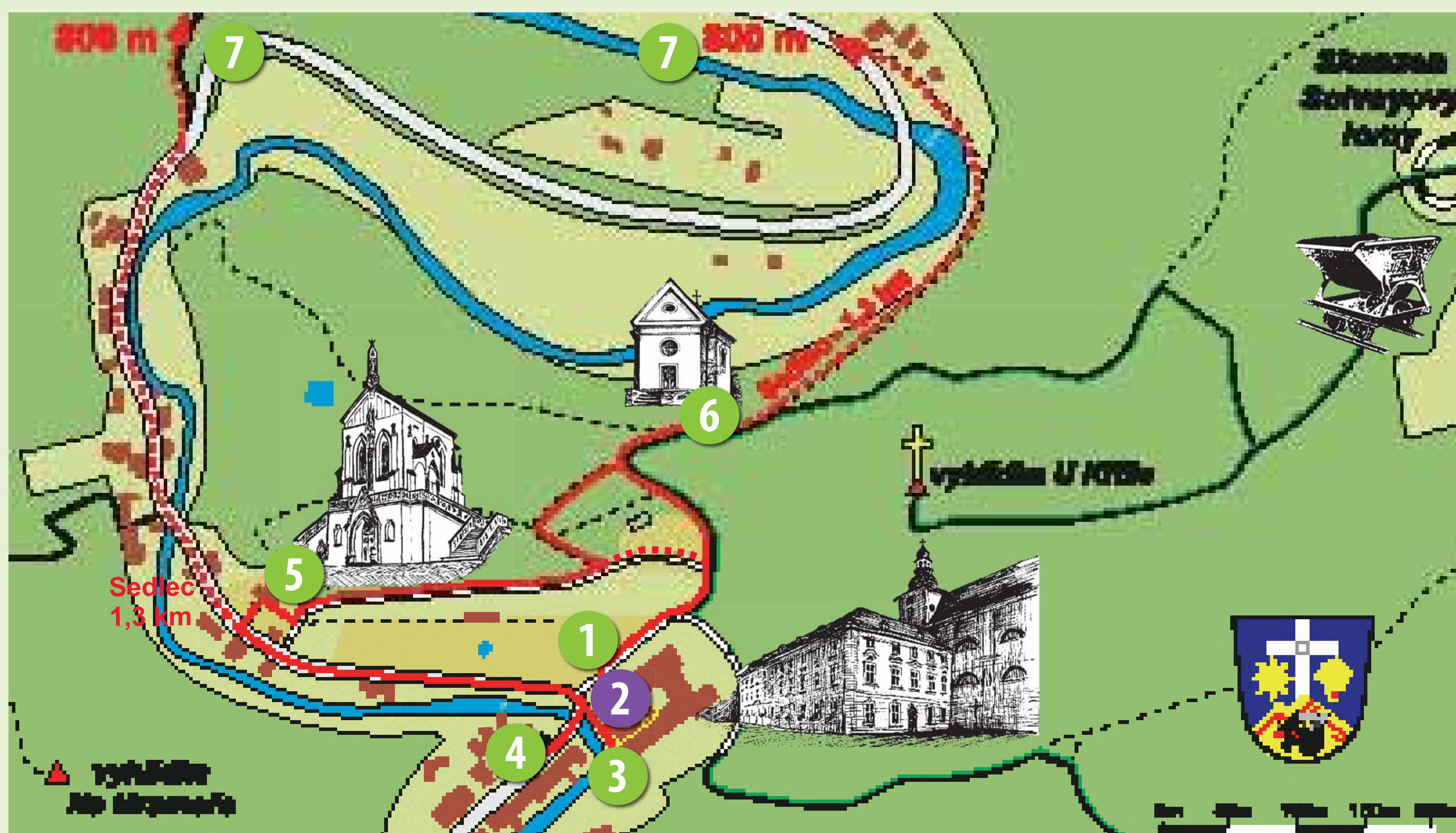

SVATOJÁNSKÉ PAMÁTKY

Klášter, kostel Narození sv. Jana Křtitele a věž

2

Budova bývalého kláštera

Svatojánský **benediktýnský klášter** byl založen v roce 1020 (podle klášterního urbáře ze 14. století, podle jiného údaje v roce 1033) jako pobočka mateřského benediktýnského kláštera na Ostrově u Davle. Mateřský klášter nedaleko Prahy však byl v roce 1420 zničen husity a z této pohromy se již nevzpamatoval. Proto opat Jan V. v roce 1517 definitivně přemístil sídlo kláštera do Sv. Jana pod Skalou. Jedni z nejvýznamnějších barokních architektů Carlo Lurago (mezi lety 1671–1678) a Kilián Ignác Dientzenhofer (mezi lety 1726–1731) postavili na místě původních středověkých budov kláštera v podobě, v jaké jej vidíme dnes. Jedinými umělecky zdobenými místnostmi klášterního konventu jsou dva starobylé sály – bývalý refektář a prelatura, které jsou krásně zdobené freskami a štuky. V roce 1785 císař Josef II. klášter zrušil. Budova kláštera poté byla několik let využívána k průmyslovým účelům, po roce 1819 byla přestavěna na zámeček a mezi lety 1904–1912 sloužila jako lázeňská budova. V meziválečném období zde působil učitelský ústav (1914–1942) a v 50. letech tábor nucených prací a věznice. Po jejím zrušení zde fungovala policejní škola a později archiv ministerstva vnitra. Od roku 1995 v budově někdejšího kláštera působí Vyšší odborná škola pedagogická.

Kostel Narození sv. Jana Křtitele

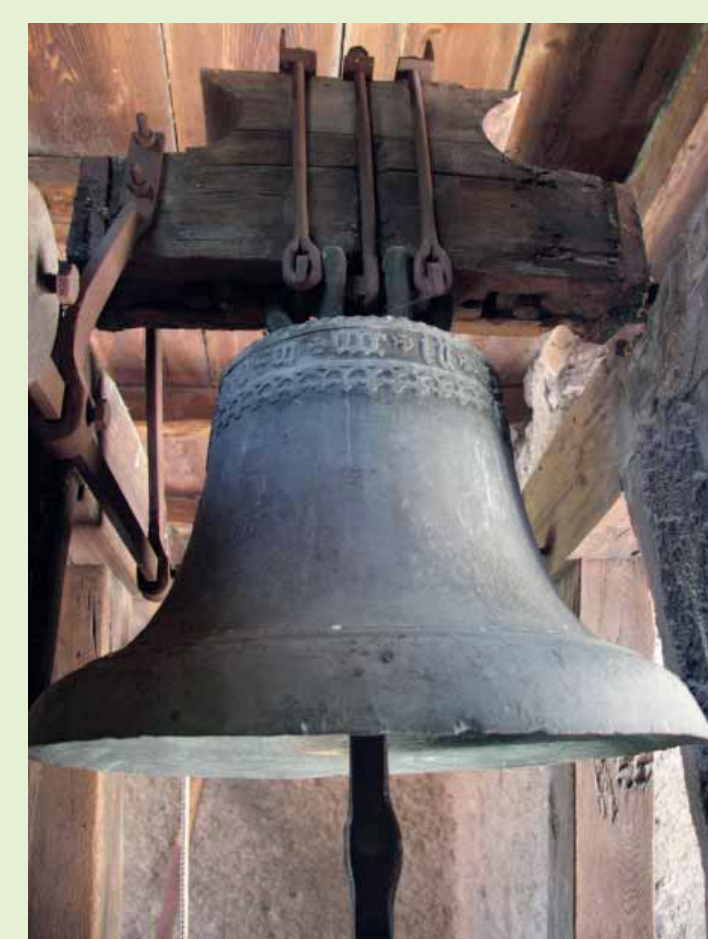
K areálu benediktýnského kláštera neodmyslitelně patřil i raně barokní **kostel Narození sv. Jana Křtitele**. Byl postaven v letech 1657–1661 na místě starého pozdně gotického kostela. Plány na stavbu kostela zhotovil slavný italský architekt Carlo Lurago. Kostel je postaven na nepevném šterkopískovém podloží, a proto byl v minulosti několikrát staticky zajišťován. První

- 1 Svatý Jan pod Skalou – úvodní zastavení
- 2 Klášter, kostel Narození sv. Jana Křtitele a věž
- 3 Jeskyně a studánka sv. Ivana
- 4 Mariánské sousoší a budova Panského hostince
- 5 Kaple sv. Maxmiliána – hrobka rodiny Bergerů
- 6 Kaple Povýšení sv. Kříže a renesanční sousoší
- 7 Zvonička v Sedlci a kaple sv. Ivana

zásah provedl již 50 let po dostavbě architekt Kryštof Dientzenhofer. Posledním krokem z řady oprav bylo celkové statické zajištění kostela v r. 2007. Tento náročný zásah byl úspěšně proveden za pomoci nejmodernějších technologií a byl financován převážně z Programu záchrany architektonického dědictví. Interiér kostela je vybaven barokním mobiliárem. Dominují mu tři bohatě umělecky zdobené oltáře a náhrobek sv. Ivana. Největší kostel na Berounsku dodnes slouží jako významné poutní místo a je hojně navštěvován turisty.

Kostelní věž

Samostatnou památkou je 43 m vysoká starobylá **kostelní věž** z r. 1600, která je nejstarší stavbou v areálu kláštera. Na věži jsou umístěny čtyři velké zvony, z nichž jeden patří k nejstarším zvonům v Čechách. Pochází z původního kláštera na Ostrově, v jehož troskách byl nalezen. Je pozoruhodný tím, že nese nejstarší dochovaný český nápis na zvonu: „Ve jméno Matky Božie A.D. 1404“.

Na věži kostela je zvon Marya z roku 1404.